

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Osijek

KLASA: 041-01/24-03/31
URBROJ: 613-16-24-9
Osijek, 9. listopada 2024.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatski
demokratski savez
Slavonije i Baranje
za 2023.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	6
III.	REVIZIJA ZA 2023.	11
	Ciljevi i područja revizije	11
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	11
	Metode i postupci revizije	12
	Nalaz za 2023.	13
	Provedba naloga i preporuka	15

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatskog demokratskog saveza Slavonije i Baranje (dalje u tekstu: Stranka) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je stekla svojstvo pravne osobe u lipnju 2006. upisom u Registar političkih stranaka. Djeluje na području Republike Hrvatske, a sjedište Stranke je Trg Lava Mirskog 1/II, Osijek.

Djelokrug, ciljevi i način djelovanja Stranke određeni su Programom i Statutom.

Programom Stranke promiče se ostvarivanje najviših vrednota ustavnog poretka Republike Hrvatske: sloboda, jednakost, nacionalna ravnopravnost, mirotvorstvo, socijalna pravda, poštivanje prava čovjeka, nepovredivost vlasništva, očuvanje prirode i čovjekova okoliša, vladavina prava i demokratski višestranački sustav, radi zadovoljavanja potreba i interesa te poboljšanja kvalitete života prije svega u budućoj hrvatskoj županiji (regiji) Slavoniji i Baranji i ravnopravno u ostalim županijama (regijama) u okviru Republike Hrvatske. Prema odredbama Programa, članovi Stranke obvezni su poduzimati sve aktivnosti i radnje što ih mogu činiti po Ustavu Republike Hrvatske (Narodne novine 56/90, 135/97, 8/98 – pročišćeni tekst, 113/00, 124/00 – pročišćeni tekst, 28/01, 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01 – ispravak, 76/10, 85/10 – pročišćeni tekst, 147/13 i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), radi zaštite građanskih probitaka ili zauzimanja za socijalna, gospodarska, politička, nacionalna, kulturna ili druga uvjerenja i ciljeve u Republici Hrvatskoj kao jedinstvenoj i nedjeljivoj demokratskoj i socijalnoj državi.

Prema Statutu, Stranka je demokratska, domoljubna i europski orijentirana politička stranka osnovana radi političkog djelovanja u promicanju programa i aktivnosti usmjerenih ravnomjernom regionalnom razvoju Republike Hrvatske i ostvarivanju političkih načela i ciljeva utvrđenima navedenim Statutom i Programom Stranke. Temeljni politički ciljevi Stranke, između ostalog, su: policentričan, ravnomjeran, skladan i održivi razvoj Republike Hrvatske te oblikovanje i provođenje politike regionalnog razvoja kojom se to ostvaruje; optimalan regionalni ustroj Republike Hrvatske; jačanje demokratskih oblika sudjelovanja građana u oblikovanju razvojne politike i odlučivanju o uvjetima vlastitog življenja; jačanje hrvatskih regija u procesima međuregionalne prekogranične suradnje, osiguranje ravnopravnog statusa Republike Hrvatske u Europskoj uniji te uloge lidera na jugoistoku Europske unije; aktiviranje vlastitih razvojnih potencijala Slavonije i Baranje te Republike Hrvatske u cjelini u pokretanju razvoja koji otvara perspektive, osobito mladim naraštajima, zaustavljanje iseljavanja, osobito radne snage i stvaranje uvjeta za poduzetničke aktivnosti i smanjivanje nezaposlenosti.

Ustrojava se na državnoj razini te razinama područne (regionalne), lokalne i mjesne samouprave i djeluje putem povjerenika. Organizacijski oblici na razini područne (regionalne), lokalne i mjesne samouprave putem povjerenika nemaju svojstvo pravne osobe. Statutom su, osim temeljnih odredaba Stranke, između ostalog, utvrđeni naziv, sjedište i znak Stranke, predstavljanje i zastupanje, ciljevi i način djelovanja Stranke, članstvo, oblici organiziranja Stranke, upravljanje, upravna tijela, izbor i opoziv dužnosnika Stranke, trajanje mandata i način odlučivanja, obavljanje stručnih poslova u Stranci te sredstva za rad Stranke.

Upravna tijela Stranke su: Sabor, predsjednik, Izvršni odbor, Glavni odbor, Nadzorni odbor i Časni sud.

Sabor Stranke je najviše tijelo upravljanja. Odlučuje o pitanjima ustrojstva i djelovanja. Donosi Statut, Program i druge programske političke dokumente. Bira i razrješava predsjednika Stranke, predsjednika Glavnog odbora, glavnog tajnika Stranke, predsjednika, potpredsjednika i člana Nadzornog odbora Stranke i druge. Utvrđuje osnovne elemente politike djelovanja sadržane u programima. Razmatra oživotvorenje prihvaćenih programa djelovanja te druga pitanja značajna za djelovanje Stranke.

Strankom rukovodi te je predstavlja i zastupa predsjednik, koji usklađuje djelatnost stranačkih tijela i osigurava provođenje akata stranačkih tijela te obavlja i druge poslove u skladu sa Statutom i poslovníkom tijela kojima predsjedava. Za svoj rad odgovoran je Saboru Stranke te o svom radu i radu tijela Stranke podnosi izvješća Saboru (između dviju sjednica Sabora Stranke). Predsjednik Stranke od listopada 2021. i u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2024.) je Ivica Završki.

Izvršni odbor je upravno tijelo Stranke, koje provodi akte i politiku koju je utvrdio Sabor i Glavni odbor te donosi i izvršava financijski plan. Odlučuje o sudjelovanju u izvršnoj vlasti, osnivanju kluba zastupnika u Hrvatskom saboru ili pristupanju drugim klubovima zastupnika i zaključivanju pravnih poslova. Predlaže stranačku listu kandidata na državnim, europskim i lokalnim izborima.

Glavni odbor donosi odluku o visini članarine, odluku o osnivanju drugih pravnih osoba, akte potrebne za funkcioniranje Stranke i odluku o listi stranačkih i javnih dužnosnika. Imenuje vršitelja dužnosti predsjednika Stranke u slučaju prestanka dužnosti predsjednika Stranke.

Nadzorni odbor nadležan je za kontrolu provođenja općih akata i odluka tijela, zakonitog, odgovornog i gospodarski svrsishodnog raspolaganja sredstvima te pravilnosti materijalnog i financijskog poslovanja.

Časni sud provodi postupak i utvrđuje odgovornost člana Stranke za povrede odredaba Statuta te izriče mjere utvrđene Statutom.

Glavni tajnik Stranke odgovoran je za obavljanje stručnih i drugih poslova. Za obavljanje stručnih poslova mogu se angažirati stručne osobe ili se navedeni poslovi mogu povjeriti specijaliziranim službama izvan Stranke. Financijske poslove obavlja rizničar.

Prema Statutu, Stranka pribavlja financijska sredstva od članarina i članskog doprinosa, iz proračuna, prihoda od vlastite djelatnosti, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih zakonom dopuštenih izvora.

Nadalje, donijela je sljedeće akte: Pravilnik o radu, Pravilnik o načinu preuzimanja obveza odnosno naručivanja roba i usluga, korištenja sredstava reprezentacije, postupanja s putnim nalogima, korištenja privatnih automobila u službene svrhe te korištenja mobilnih telefonskih aparata u vlasništvu Stranke i Etički kodeks Stranke.

U 2023. Stranka nije imala zaposlenika.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14 i 114/22), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Rizničar obavlja kontrolu knjigovodstvenih isprava te svojim potpisom odobrava plaćanja. Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis na temelju ugovora. Nadzorni odbor Stranke koncem veljače 2024. obavio je kontrolu financijskog poslovanja Stranke za 2023. te je konstatirao da su sredstva korištena za osnovnu djelatnost Stranke.

Prema Etičkom kodeksu Stranke, Etički kodeks je skup etičkih načela i pravila dobrog ponašanja koja proizlaze i temelje se na ustavnim načelima, međunarodnim ugovorima, zakonima, pravnoj tradiciji, moralnom i vrijednosnom sustavu, a kojih se trebaju pridržavati članovi Stranke. Stranka od svakog člana zahtijeva: moralni integritet kao sustav etičkih vrijednosti koje su stalne i ne dopuštaju kompromise, osobni ugled kao povjerenje zasnovano na moralnom integritetu kojim se ostvaruju kvalitetni međuljudski odnosi i postižu pozitivni rezultati, poštivanje načela ponašanja koja se zasnivaju na poštivanju zakona i integriteta pojedinca, odnos prema građanima kao trajnu obvezu u smislu ozbiljnog razmatranja i rješavanja predstavki i žalbi građana te izvještavanje nadležnih osoba ili institucija te primanje i davanje darova ili usluga samo u situacijama kako to određuje zakon. Tijekom 2023. nije bilo povrede službene dužnosti niti stegovnih postupaka vezano za neetičko ponašanje članova Stranke.

Na mrežnim stranicama Stranke, između ostalog, objavljeni su Statut i Program Stranke te aktivnosti, priopćenja i događanja vezana za djelovanje Stranke.

Planiranje

Stranka je u prosincu 2022. donijela Plan i program rada za 2023. te Financijski plan za 2023., a u veljači 2023. njihove izmjene i dopune.

Financijski plan za 2023. i njegove izmjene i dopune sastoje se od plana prihoda i rashoda te obrazloženja financijskog plana. Prema Izmjenama i dopunama Financijskog plana, planirani su prihodi u iznosu od 59.600,00 eura, rashodi u iznosu od 68.570,00 eura te manjak prihoda u iznosu od 8.970,00 eura. Planiran je i višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 281.379,00 eura. Planirani prihodi odnose se na prihode po posebnim propisima iz proračuna u iznosu od 50.000,00 eura, prihode od imovine u iznosu od 5.300,00 eura, druge prihode u iznosu od 3.300,00 eura te prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu od 1.000,00 eura. Planirani rashodi odnose se na rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 50.000,00 eura, materijalne rashode u iznosu od 15.000,00 eura, rashode amortizacije u iznosu od 2.900,00 eura, financijske rashode u iznosu od 470,00 eura te druge rashode u iznosu od 200,00 eura.

Planom i programom rada za 2023. te njegovim izmjenama i dopunama utvrđeni su politički ciljevi Stranke, koji će se ostvarivati kroz aktivnost redovnog rada i programa Stranke kojima se postižu ciljevi utvrđeni Statutom (između ostalog, zaposlenici, energija i komunalne usluge, medijsko oglašavanje, promidžba i informiranje) i druge aktivnosti (suradnja s udrugama). Uz navedene aktivnosti planirana su i potrebna sredstva za njihovo financiranje (za financiranje redovnog rada i programa Stranke i njezinih tijela kojima se postižu ciljevi utvrđeni Statutom Stranke 18.570,00 eura, financiranje ostalih aktivnosti 50.000,00 eura).

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji, Plan i program rada te Financijski plan za 2023., kao i njihove izmjene i dopune, te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2023. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (lipanj 2024.) dostavljeni dodatni Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca s točno iskazanim podacima koji su istovjetni podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke (nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja) te ih se u nastavku opisuje.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 57.776,70 eura, što je 1.485,24 eura ili 2,6 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 1.823,30 eura ili 3,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u eurima

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	46.757,58	53.411,65	114,2
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	707,81	1.195,62	168,9
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	402,68	0,00	-
4.	Drugi prihodi	8.423,39	3.169,43	37,6
	Ukupni prihodi	56.291,46	57.776,70	102,6

U odnosu na prethodnu godinu, više su ostvareni prihodi iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 7.141,88 eura ili 15,0 %, a manje su ostvareni drugi prihodi za 5.253,96 eura ili 62,4 % zbog manje ostvarenih prihoda od otpisa obveza i subvencija za električnu i toplinsku energiju. Prihodi od članarina i članskih doprinosa nisu ostvareni jer Stranka u 2023. nije naplaćivala članarinu za 2023. niti je imala političkih dužnosnika koji su bili obveznici plaćanja članskog doprinosa. Na zajedničkoj sjednici održanoj 27. veljače 2023. Izvršni odbor i Glavni odbor Stranke donijeli su Odluku o oslobađanju plaćanja članarine u 2023. (zbog složene gospodarske situacije u Slavoniji i Baranji) te Odluku o otpisu potraživanja za članarinu za prethodno razdoblje (od 2005. do 2022.).

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni u iznosu od 53.411,65 eura čine 92,4 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovito godišnje financiranje, a ostvareni su u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te odluka o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 146/22, 37/23 i 73/23) iz prosinca 2022. te ožujka i srpnja 2023., koje je donio Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora. U skladu s navedenim odredbama Zakona i odlukama, Stranci su za rad u 2023. raspoređena sredstva u ukupnom iznosu od 53.411,65 eura za jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora. Sredstva su tromjesečno doznačavana na račun Stranke.

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni u iznosu od 1.195,62 eura čine 2,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na sredstva za redovito godišnje financiranje političkih stranaka, a ostvarena su na temelju pojedinačnih odluka o financiranju političkih stranaka koje su donijele jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te odredaba članaka 6. i 7. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu. Prema navedenim odredbama Zakona, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave i nezavisni vijećnici na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci koja je bila predlagatelj liste pripadaju sredstva razmjerna broju dobivenih mjesta članova u predstavničkom tijelu jedinice samouprave prema konačnim rezultatima izbora za članove predstavničkog tijela jedinice samouprave. Stranka nakon lokalnih izbora (2021.) ima dva člana u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva su doznačavana na račun Stranke.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 3.169,43 eura čine 5,5 % ukupno ostvarenih prihoda, a odnose se na prihode od refundacije režijskih troškova (toplinska i električna energija, voda i odvoz komunalnog otpada na temelju ugovora o prodaji poslovnog prostora) u iznosu od 2.436,19 eura, otpisa obveza u iznosu od 717,60 eura, kamata u iznosu od 14,37 eura i od konverzije u iznosu od 1,27 eura.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2023., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 59.707,57 eura, što je 16.719,04 eura ili 38,9 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 8.862,43 eura ili 12,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u eurima

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	22.172,68	35.344,65	159,4
1.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	0,00	225,00	-
1.2.	Drugi materijalni rashodi	22.172,68	35.119,65	158,4
2.	Rashodi amortizacije	2.898,93	4.079,63	140,7
3.	Financijski rashodi	465,59	390,26	83,8
4.	Rashodi za donacije (pomoći)	17.253,97	16.052,28	93,0
5.	Drugi rashodi	197,36	3.840,75	1 946,1
	Ukupni rashodi	42.988,53	59.707,57	138,9
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	56.291,46	57.776,70	102,6
	Višak prihoda	13.302,93	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.930,87	-

U odnosu na prethodnu godinu, vrijednosno su značajnije povećani materijalni rashodi za 13.171,97 eura ili 59,4 %, najvećim dijelom jer su naknade troškova službenih putovanja (naknada za upotrebu privatnog automobila u službene svrhe, parking i cestarina) više ostvarene za 12.198,63 eura ili 325,3 % zbog više održanih sastanaka s predstavnicima drugih političkih stranaka i medija te s članovima Stranke u gradovima i općinama na području Republike Hrvatske.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 35.344,65 eura čine 59,2 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na rashode za promidžbu i informiranje (usluge podjele promidžbenih letaka) za redovno poslovanje Stranke u iznosu od 225,00 eura i druge materijalne rashode u iznosu od 35.119,65 eura.

Drugi materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 35.119,65 eura odnose se na naknade troškova službenih putovanja (naknada za upotrebu privatnog automobila u službene svrhe, parking i cestarina) u iznosu od 15.948,09 eura, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 6.310,14 eura, reprezentaciju u iznosu od 3.070,44 eura, intelektualne i osobne usluge (knjigovodstvene usluge) u iznosu od 2.886,72 eura, uredski materijal (fotokopirni papir, toneri, registratori, nalozi za službeni put, koverte i olovke) u iznosu od 2.649,16 eura, rashode za energiju (električna i toplinska energija) u iznosu od 2.100,32 eura, sitni inventar (hladnjak, stalak za kišobran, pametni sat, printer, pojačivač signala i pristupna točka) u iznosu od 1.255,89 eura, komunalne usluge (odvoz komunalnog otpada i voda) u iznosu od 678,09 eura te usluge tekućeg i investicijskog održavanja (servis hladnjaka i čišćenje poslovnog prostora) u iznosu od 220,80 eura.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 4.079,63 eura čine 6,8 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na amortizaciju građevinskih objekata u iznosu od 69,68 eura i opreme (uredska oprema i namještaj te komunikacijska oprema) u iznosu od 4.009,95 eura. Amortizacija je obračunana prema propisanim stopama amortizacije.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 390,26 eura čine 0,7 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 356,87 eura i druge financijske rashode (opomene i konverzija) u iznosu od 33,39 eura.

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni u iznosu od 16.052,28 eura čine 26,9 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na danu financijsku donaciju (pomoć) neprofitnoj udruzi za izdavačku djelatnost i druge kulturne, znanstvene i promidžbene aktivnosti udruge u skladu s godišnjim programom rada.

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 3.840,75 eura čine 6,4 % ukupno ostvarenih rashoda, a odnose se na neotpisanu vrijednost rashodovane dugotrajne imovine u iznosu od 2.710,48 eura i otpisana potraživanja u iznosu od 1.130,27 eura.

Manjak prihoda za 2023. iznosi 1.930,87 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodne godine iznosi 281.379,33 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 279.448,46 eura.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 283.260,36 eura.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja 2023.	31. prosinca 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	14.022,30	14.003,56	99,9
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	14.022,30	14.003,56	99,9
2.	Financijska imovina	277.962,04	269.256,80	96,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	184.697,99	264.640,58	143,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	999,67	2.180,03	218,1
2.3.	Potraživanja za prihode	92.264,38	2.436,19	2,6
	Ukupno imovina	291.984,34	283.260,36	97,0
3.	Obveze	10.604,95	3.811,90	35,9
3.1.	Obveze za rashode	1.787,38	3.811,90	213,3
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	8.817,57	0,00	-
4.	Vlastiti izvori	281.379,39	279.448,46	99,3
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	291.984,34	283.260,36	97,0

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu od 14.003,56 eura odnosi se na građevinske objekte (garaže) u iznosu od 1.859,50 eura i opremu (uredska oprema i namještaj te komunikacijska oprema) u iznosu od 12.144,06 eura. Tijekom godine evidentirana je nabavljena oprema (mobiteli) u vrijednosti od 6.771,25 eura, isknjižena je rashodovana imovina u vrijednosti od 2.710,48 eura i umanjena vrijednost nefinancijske imovine za obračunanu amortizaciju u iznosu od 4.079,63 eura.

Financijska imovina u iznosu od 269.256,80 eura odnosi se na novčana sredstva na žiroračunu u poslovnoj banci u iznosu od 264.640,58 eura, potraživanja za režijske troškove (toplinska i električna energija, voda i odvoz komunalnog otpada) u iznosu od 2.436,19 eura, potraživanja za predujmove i pretplate dobavljačima u iznosu od 1.936,29 eura te potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 243,74 eura.

U odnosu na početak godine novčana sredstva u poslovnoj banci veća su za 79.949,36 eura ili 43,3 %, a potraživanja za prihode manja su za 89.828,19 eura ili 97,4 % najvećim dijelom zbog naplate potraživanja za prodani poslovni prostor u 2021. (spomenuta potraživanja u cijelosti su naplaćena u 2023. u skladu sa zaključenim ugovorom o prodaji poslovnog prostora). Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) naplaćeno je 3.136,19 eura ili 67,9 % ukupno iskazanih potraživanja.

Obveze (za rashode) su koncem 2023. iznosile 3.811,90 eura i u cijelosti se odnose na obveze za materijalne rashode. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2024.) obveze su podmirene u iznosu od 3.061,20 eura ili 80,3 % ukupno iskazanih obveza.

Vlastiti izvori u iznosu od 279.448,46 eura odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 17. lipnja do 9. listopada 2024.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18, 103/18 – ispravak i 134/22).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19)
4. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
5. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
6. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15 i 134/22)
7. Plan i program rada te izmjene i dopune Plana i programa rada Stranke za 2023.
8. Financijski plan te izmjene i dopune Financijskog plana Stranke za 2023.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera stavki na računima. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori (između ostalog, obavljena je provjera ulaznih računa, dokumentacije u vezi s rashodima te izvodima poslovne banke o poslovanju putem posebnog računa za redovito godišnje financiranje Stranke). Obavljeni su razgovori i pribavljena obrazloženja odgovorne osobe o pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2022.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđena je nepravilnost koja se odnosi na financijske izvještaje.

1. Financijski izvještaji

1.1. Stranka sastavlja i dostavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2023. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješke uz Bilancu. Financijski izvještaji, Plan i program rada te Financijski plan za 2023., kao i njihove izmjene i dopune te Izvješće o primljenim donacijama tijekom 2023. u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

Državnom uredu za reviziju su tijekom obavljanja revizije (lipanj 2024.) dostavljeni dodatni Izvještaj o prihodima i rashodima te Bilanca (koji nisu uneseni u informacijski sustav za nadzor financiranja).

U Izvještaju o prihodima i rashodima za 2023. pojedini podaci (o prenesenom višku/manjku prihoda te dodatni podaci o novčanim sredstvima) nisu točno iskazani, odnosno iskazani su u većim ili manjim iznosima u odnosu na podatke (o prenesenom višku/manjku prihoda te dodatnim podacima o novčanim sredstvima) evidentirane u poslovnim knjigama. Tako u Izvještaju o prihodima i rashodima u stupcu Ostvareno u izvještajnom razdoblju, preneseni višak prihoda i višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju nisu iskazani, nego su u jednakom iznosu od 1.930,87 eura iskazani manjak prihoda u izvještajnom razdoblju (za 2023.) i manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju; u poslovnim knjigama evidentiran je preneseni višak prihoda u iznosu od 281.379,33 eura te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu od 279.448,46 eura (u jednakom iznosu je iskazan i u Bilanci na dan 31. prosinca 2023.). Nadalje, u Izvještaju o prihodima i rashodima nisu iskazani dodatni podaci o stanju novčanih sredstava na početku godine, ukupni priljevi na novčane račune i blagajne, ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni i stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja, a u poslovnim knjigama evidentirano je stanje novčanih sredstava na početku razdoblja u iznosu od 184.697,98 eura, ukupni priljevi na novčane račune i blagajne u iznosu od 139.059,21 euro, ukupni odljevi s novčanih računa i blagajni u iznosu od 59.116,61 euro i stanje novčanih sredstava na kraju razdoblja u iznosu od 264.640,58 eura.

U Bilanci na dan 31. prosinca 2023. u stupcu Stanje 1. siječnja, pogrešno je iskazano stanje novca na računu kod tuzemnih poslovnih banaka u iznosu od 184.697,99 eura, a u poslovnim knjigama evidentirano je stanje novčanih sredstava u iznosu od 184.691,22 eura i jednako je stanje novčanih sredstava iskazanih na izvodu poslovne banke.

Podaci iskazani u Izvještaju o prihodima i rashodima te Bilanci, koji su dostavljeni Državnom uredu za reviziju tijekom obavljanja revizije (lipanj 2024.), istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

Prema odredbama članaka 28. i 29. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, financijski izvještaji neprofitne organizacije su izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda; financijski izvještaji moraju pružiti objektivnu i realnu sliku financijskog položaja i poslovanja neprofitne organizacije.

Nadalje, prema odredbi članka 86., stavka 5. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, političke stranke, nezavisni zastupnici, nezavisni vijećnici, osobe odgovorne za zastupanje neovisnih lista, nositelji lista grupe birača, kandidati i predstavnik organizacijskog odbora unose podatke u informacijski sustav za nadzor financiranja i odgovorni su za istinitost unesenih podataka. Način unosa u informacijski sustav za nadzor financiranja godišnjeg financijskog izvještaja s propisanim priložima, između ostalog, propisan je Pravilnikom o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

Državni ured za reviziju nalaže posvetiti dužnu pažnju unosu točnih podataka u financijske izvještaje u informacijski sustav za nadzor financiranja u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Pravilnika o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja.

- 1.2. *Stranka prihvaća nalog Državnog ureda za reviziju te navodi da je došlo do krivog prijepisa podataka iz financijskih izvještaja, koje je ovjerio zakonski predstavnik, u elektronički obrazac informacijskog sustava za nadzor financiranja.*

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2022., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja. Revizijom za 2023. utvrđeno je da je postupljeno prema svim nalozima.

U tablici u nastavku navode se nalozi (N) iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	N ili P	Opis naloga ili preporuke	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5	6
1.	Računovodstveno poslovanje	2022.	N	U poslovnim knjigama evidentirati nabavljenu imovinu po nastanku poslovnog događaja u obračunskom razdoblju u kojem je imovina nabavljena te obračunavati amortizaciju počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu.	8. siječnja 2024.	provedeno
2.		2022.	N	Obračunavati amortizaciju za ostale građevinske objekte prema propisanim stopama amortizacije.	8. siječnja 2024.	provedeno

1.2. *Stranka je prihvatila status naloga iz prošle revizije.*